

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

सत्रान्तपरीक्षा एप्रिल – २०१६

कक्षा – आचार्य:-१ (SEM-2)	प्रश्नपत्रम् – २	गुणाः - ७०
विषयः – साहित्यम्	CC-4.2.4	समयः – ११ तः २
दिनाङ्कः – १८/४/२०१६	सन्दर्भग्रन्थः – काव्यप्रकाशः ७ तः १०	

	प्रथमान्वितिः - १	
प्रश्नः - १	निम्नलिखितयोः एकं ससन्दर्भं वर्णयत ।	०४
	(१) प्रतिकूलवर्णमुपहतलुप्तविसर्गं विसन्धिहतवृत्तम् । न्यूनाधिककथितपदं पतत्पर्कं समाप्तपुनरात्तम् ॥ (२) वस्त्राद्यौचित्यवशादोऽपि गुणह् क्वचित् क्वचिन्नोभौ ॥	
प्रश्नः - २	दोषसामान्यलक्षणं निरूप्य हति शब्दार्थदोषं तद्भेदांश्च लिखत । अथवा मम्मटोक्तदिशा अर्थदोषान् प्रतिपादयत ।	१२
प्रश्नः - ३	अधोलिखितेषु द्वौ प्रश्नौ समाधेयौ ।	०४
	(१) रसदोषाणां नामानि लिखत । (२) वाक्यगतदोषाः कति सन्ति ? के च ते ? (३) अविमृष्टविधेयांशभाव दोषः कदा भवति ?	
	द्वितीयान्वितिः - २	
प्रश्नः - ४	अधस्तनयोः एकं ससन्दर्भं विवेचयन्तु ।	०४
	(१) उपकुर्वन्ति तं सन्तं येऽङ्गद्वारेणजातुचित् । हारादिवदलङ्कारास्तेऽनुप्रासोपमादयः ॥ (२) गुणवृत्त्यापुनः तेषां वृत्तिः शब्दार्थयोर्मता ॥	
प्रश्नः - ५	गुणानां वर्णधर्मत्वं निराकृत्य व्यवस्थायपयत । अथवा सलक्षणान् गुणभेदान् विलिख्य तेषां रसानुल्यं लिखत ।	०८
प्रश्नः - ६	निम्नलिखितेषु त्रयाणाम् अतिलघुत्तराणि एकवाक्येन लिखत ।	०३
	(१) शब्ददोषाणां कति भेदाः सन्ति ? (२) के त्रयः काव्यगुणाः भवन्ति ? (३) वामनमते कति गुणाः भवन्ति ? (४) प्रसादगुणस्य किं लक्षणम् ? (५) ओजगुणस्य किं लक्षणम् ?	
	तृतीयान्वितिः - ३	
प्रश्नः - ७	निम्नलिखितयोः एकं ससन्दर्भं स्पष्टयन्तु ।	०४
	(१) शाब्दस्तुलाटानुप्रासो भेदे तात्पर्यमात्रतः ।	

	(२) भेदाभावात्प्रकृत्यादेर्भेदोऽपि नवमो भवेत् ।	
प्रश्न: -८	अलङ्कारलक्षणं निरूप्य तस्य काव्ये प्रयोजनं प्रदर्शयताम् । अथवा उपमालङ्कारः सोदाहरणं ग्रन्थोक्तदिशा विवेचयत ।	१२
प्रश्न: -९	निम्नलिखितेषु द्वौ प्रश्नौ समाधेयौ ।	०४
	(१) श्लेषस्य के अष्टौ भेदाः भवन्ति ? (२) यमकालङ्कारस्य किं लक्षणम् ? (३) रूपकस्य किं लक्षणम् ?	
	चतुर्थान्विति: - ४	
प्रश्न: -१०	निम्नलिखितयोः एकं ससन्दर्भं विवेचयत ।	०४
	(१) धर्मोपमानयोर्लोपे वृत्तौ वाक्ये च दृश्यते । (२) स्वभावोक्तिस्तु डिम्भादेः स्वक्रियारूपवर्णनम् ।	
प्रश्न: -११	अलङ्काराणां परस्परभेदकता प्रदर्शयताम् । अथवा अधोलिखितालङ्काराणां लक्षणोदाहरणानि ग्रन्थोक्तदिशा लिखत । (१) समासोक्तिः (२) निदर्शना (३) विशेषोक्तिः ।	०८
प्रश्न: -१२	अधोलिखितेषु त्रयाणाम् उत्तरं लिखत ।	०३
	(१) पूर्णोपमायाः कति भेदाः ? (२) अप्रस्तुतप्रशंसा-अलङ्कारः कदा भवति ? (३) दृष्टान्तस्य किं लक्षणम् ? (४) दीपकालङ्कारस्य किं लक्षणम् ? (५) विरोधस्य किं लक्षणम् ?	
